

ศูนย์ศึกษาระหว่างประเทศ
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

การเมืองและ ความมั่นคงใหม่ ในเอเชีย

บรรณาธิการ
วิทยา สุจริตนารักษ์

บทบรรณาธิการ

ข้อเขียนที่ตีพิมพ์รวมเล่มในครั้งนี้เป็นผลงานที่นำเสนอในการสัมมนาวิชาการของสถาบันเอเชียศึกษา ประจำปี 2556 เมื่อวันที่อังคาร 17 ธันวาคม 2556 โดยมีประเด็นว่าด้วยการเมืองและความมั่นคงใหม่ในเอเชีย ซึ่งเป็นประเด็นที่กว้างและครอบคลุมเนื้อหาที่หลากหลายและล้วนเป็นผลงานของนักวิชาการของสถาบันฯเอง

บทความทั้ง 7 เรื่องที่นำมาตีพิมพ์นี้ มี 2 เรื่องที่ว่าด้วยทุนนิยมกับการพัฒนาประชาธิปไตย อันได้แก่ ทุนนิยมกับการพัฒนาประชาธิปไตยในพม่า ซึ่งผู้เขียนพยายามนำเสนอการเปลี่ยนแปลงในพม่าโดยเฉพาะทางด้านเศรษฐกิจกับการเมืองโดยชี้ให้เห็นว่าพม่าเปิดรับการพัฒนาเศรษฐกิจตามแนวทางทุนนิยม ละทิ้งระบบสังคมนิยมพร้อมๆ กับการวางมือจากระบบอำนาจนิยมทหาร หันมาสู่แนวทางของประชาธิปไตยที่ละเล็กที่ละน้อย ทุนต่างชาติทั้งจากตะวันตกและเอเชียให้ความสนใจพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติของพม่า อันเป็นการตัดดวงผลประโยชน์จากพม่า จนนำไปสู่การต่อต้านและการระงับโครงการบางโครงการ จึงเห็นความโง่โง่ระหว่างเศรษฐกิจกับการเมืองชัดเจน แต่ประเด็นของประชาธิปไตยนั้น ยังไม่สามารถเห็นรูปธรรมที่ชัดเจน ในกรณีของหลัง 14 ตุลาคม: นายทุนไทย ผู้เขียนแสดงให้เห็นพลวัตรของทุนนิยมไทยว่า ปรับตัวจากโครงการขายของความสัมพันธ์ทางตระกูลมาเป็นความสัมพันธ์ส่วนบุคคลของนายทุนรุ่นใหม่ โดยอาศัยภูมิหลังที่ร่วมกัน เช่น การศึกษา และวิถีชีวิตแบบใหม่ นายทุนรุ่นใหม่เหล่านี้ดำเนินบทบาทของตนภายในบริบทของการเมืองที่อิงกับประชาธิปไตยที่พยายามสร้างกันขึ้นมา

ประเด็นความสัมพันธ์ระหว่างการเมืองและความมั่นคงปรากฏชัดเจนในบทความชาอูดีอาระเบีย-อิหร่านในการเมืองอียิปต์หลังรัฐประหารที่แสดงให้เห็นความสลับซับซ้อนของสถานการณ์ที่ถูกกำหนดโดยวิถีทางศาสนา ชาตินิยม และการดำเนินการทางการเมืองที่ต้องเปลี่ยนฝ่ายอยู่เสมอ นำไปสู่ความไม่มั่นคงอยู่ตลอดเวลา ส่วนบทความ การเลือกตั้งปี 2013: ผลกระทบทางการเมืองต่อพรรคประชาชนกัมพูชา เป็นการวิพากษ์อย่างตรงไปตรงมา เรื่องวิถีการเมือง และผลที่เกิดขึ้นกับพรรครัฐบาลกัมพูชาและการสูญเสียความน่าเชื่อถือของผู้นำกัมพูชาตลอดจนโอกาสที่จะครองอำนาจทางการเมืองไว้ การเปลี่ยนแปลงในครั้งนี้น่าจะได้มีการวิเคราะห์ในเชิงลึกต่อไป

ในส่วนที่เกี่ยวกับความมั่นคงใหม่ ปรากฏอยู่ในบทความ ความร่วมมือด้านความมั่นคง อาเซียน: พัฒนาการและความท้าทายที่ให้ความสำคัญกับความมั่นคงในวงกว้างที่อาเซียนให้ความสนใจ รับเข้ามาเป็นบทบาทที่จะต้องดำเนินการ ความท้าทายอยู่ที่แง่มุมที่กว้างขวางที่ต้องอาศัยความละเอียดอ่อนในการพิจารณา กำหนดแผนการ และการดำเนินการแก้ไข บทความแนวทางการส่งกลับผู้ ลี้ภัย: กรณีผู้หนีภัยการสู้รบจากพม่าในประเทศไทย มีทั้งประเด็นความคิดคงตามแบบเดิมและความ มั่นคงใหม่ปนกันอยู่ ปัญหาที่เกิดขึ้นในระยะเพียงไม่กี่ทศวรรษที่เกิดแง่มุมทับทวีขึ้นมา และความ ต้องการที่จะแก้ปัญหาให้ครอบคลุมแง่มุมเหล่านี้ให้เบ็ดเสร็จ ทำให้ไม่สามารถหาข้อตกลงใดๆ อันเป็นที่ พอใจของทุกฝ่าย

บทความ มองภาพความสัมพันธ์เวียดนาม - ญี่ปุ่นในต้นทศวรรษที่ 2010 ซึ่งให้เห็น ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศทั้งสองที่มีมายาวนานและเพิ่มความซับซ้อนมากขึ้นทุกที แสดงให้เห็น ความจำเป็นที่ทั้งสองฝ่ายต่างต้องถ้อยทีถ้อยอาศัยกันและกัน ไม่ว่าสถานการณ์จะผันแปรไปอย่างไร

วิทยา สุจริตธนารักษ์
บรรณาธิการ

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
การเลือกตั้งปี 2013: ผลกระทบทางการเมืองต่อพรรคประชาชนกัมพูชา วัชรินทร์ ยงศิริ	1
ทุนนิยมกับการพัฒนาประชาธิปไตยในพม่า ณัฐพล ตันตระกูลทรัพย์	25
ไทยหลัง 14 ตุลา การก้าวขึ้นมาของนายทุน อุกฤษฏ์ ปัทมานันท์	57
ซาอุดีอาระเบีย-อิหร่านในการเมืองอียิปต์หลังรัฐประหาร ศรวุฒิ อารีย์	81
ความร่วมมือด้านความมั่นคงอาเซียน: พัฒนาการและความท้าทาย สุภาคีพรรณ ตังตรงไพโรจน์	101
มองภาพความสัมพันธ์เวียดนาม-ญี่ปุ่น ในต้นทศวรรษที่ 2010 ธัญญาทิพย์ ศรีพนา	125
การแก้ไขปัญหาสถานการณ์ลี้ภัยที่ยืดเยื้ออย่างถาวร: กระบวนการรับไปตั้งถิ่นฐานใหม่ และการส่งกลับผู้หนีภัยการสู้รบตามแนวชายแดนไทย - พม่า อังคณา กมลเพชร	157